

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 58/2014-4

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 17. decembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. J., J. V., M. P., a Z. V., vo veci neústavnosti a nezákonnosti volieb do orgánov obce Nová Ves konaných 15. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. J., J. V., M. P. a Z. V. odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2014 doručená sťažnosť J. J., J. V., M. P., a Z. V. (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou sa domáhajú, aby ústavný súd preskúmal priebeh a výsledky volieb do orgánov obce Nová Ves konaných 15. novembra 2014. Dvaja zo sťažovateľov (J. J. a J. V.) kandidovali na starostu obce a ostatní dvaja (M. P. a Z. V.) kandidovali na poslancov obecného zastupiteľstva.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že *«Počas komunálnych volieb od 13. 11. 2014 až 15. 11. 2014 vrátane, bola najmä zo strany kandidáta na starostu Š. P. a jeho poslancov J. D., D. D., Z. K., M. K., J. M. porušená legitímna vôľa sociálne odkázaných voličov a to tak, že menovaní preukázateľne porušili relevantné ustanovenia volebných zákonov v rôznom rozsahu, intenzite, najmä však s rôznym dosahom na konečný výsledok volieb. Volebný výsledok nezodpovedá vôli voličov.*

1. *Dňa 15. 11. 2014 bol občiankou Mgr. J. P. zistené a polícii nahlásené predovšetkým vedenie kampane mimo určeného času a spôsobom, ktorý je počas volieb zakázaný. Dôkazy – lístok posunutý voličovi koho má voliť počas volebného moratória.*

2. *Občiankou Mgr. A. B. bolo ihneď vo volebnej miestnosti dňa 15. 11. 2014 o 9,15 hod nahlásené, že doterajší starosta a kandidát na starostu Š. P. vykonával činnosť – cielenú manipuláciu s voličmi zaradenými do aktivačnej činnosti a to v bezprostrednej blízkosti sídla okrskovej komisie, cielenú manipuláciu s voličmi rómskej komunity – podaním trom voličom 2 l „čúča“ a vyhrázaním sa, že ak nebudú voliť jeho a jeho kandidátov uvedených na pomocnom lístku, budú vyradení z aktivačnej práce, čím stratia aj svoje minimálne sociálne istoty.*

3. *Ako sťažovatelia máme za to, že počas volebného moratória dochádzalo k tzv. „kupovaniu hlasov“ voličov, „volebnú korupciu – teda ovplyvňovanie vôle konkrétnych voličov nedovoleným spôsobom, pravdepodobne aj poskytnutím finančnej hotovosti.“».*

Na preukázanie svojich tvrdení sťažovatelia uvádzajú: *„K svojej sťažnosti predložíme dôkazy, že volebný výsledok nezodpovedá vôli voličov a bol na voličov zaradených do aktivačnej činnosti a sociálne odkázaných robený nátlak a boli im posúvané lístky v čase moratória s menami kandidátov doterajšieho a znovuzvoleného starostu Š. P.“*

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd *„zrušil výsledok komunálnych volieb zo dňa 15. 11. 2014 v obci Nová Ves..., alebo vyhlásil voľby za neplatné“.*

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ustanovenia zákona o ústavnom súde upravujúce predbežné prerokovanie návrhu sa vzťahujú aj na volebné sťažnosti, ktoré musia obsahovať obligatórne náležitosti predpísané v § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho právny zástupca. K návrhu na začatie konania sa musí priložiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne ustanovených v tomto zákone.

Volebná sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 zákona o ústavnom súde musí podľa § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde obsahovať aj

- a) vyjadrenie sťažovateľa o tom, či napáda voľby na celom území Slovenskej republiky, alebo len v určitom volebnom obvode; kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode,
- b) dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov,
- c) údaje a dôkazy o tom, že je oprávneným navrhovateľom podľa § 59; to neplatí v prípade navrhovateľov uvedených v § 18 písm. a) až e),
- d) návrh na rozhodnutie vo veci podľa § 63 ods. 2.

Sťažnosť bola doručená 19. novembra 2014, to znamená do desiatich dní po oznámení výsledku volieb (§ 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd však pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov zistil, že táto v predloženom znení neobsahuje všetky obligatórne náležitosti ustanovené v § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre volebné sťažnosti, keďže

- a) nie je k nej priložené splnomocnenie na zastupovanie každého sťažovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde),
- b) nie je v nej označený kandidát, proti ktorému volebná sťažnosť smeruje vo vzťahu k sťažovateľovi M. P. a Z. V., keďže sťažovatelia označili ako odporcu úspešného kandidáta na starostu obce, menovaní dvaja sťažovatelia však kandidovali za poslancov obecného zastupiteľstva [§ 60 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde],
- c) neobsahuje označenie dôkazov na preukázanie tvrdení sťažovateľov [§ 60 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde],
- d) neobsahuje údaje a dôkazy o tom, že sťažovatelia sú aktívne legitimovaní na podanie sťažnosti [§ 60 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde].

Ústavný súd nevyzýval sťažovateľov na odstránenie nedostatkov ich volebnej sťažnosti vzhľadom na to, že u osoby, ktorá kandiduje na funkciu starostu obce ako najvyššieho výkonného orgánu obce, ktorý rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy a pri výkone tejto funkcie je povinná uplatňovať ústavu, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, sa predpokladá, že je oboznámená so všetkými podmienkami konania podľa čl. 129 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky a § 59 až § 63 zákona o ústavnom súde minimálne v rozsahu schopnosti podať sťažnosť, ktorá splňa zákonom predpísané náležitosti. Určitý stupeň právneho vedomia umožňujúci minimálne splnenie všeobecných náležitostí sťažnosti podľa § 20 zákona o ústavnom súde sa vzhľadom na obsah sľubu poslanca predpokladá aj u osôb kandidujúcich na poslancov obecného zastupiteľstva.

Sťažovatelia si boli nespochybniteľne vedomí lehoty na podanie sťažnosti podľa § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ako aj niektorých ďalších podmienok tohto konania (napr. niektorých náležitostí sťažnosti), napriek tomu ich sťažnosť nespĺňa ďalšie náležitosti, na ktoré odkazuje, resp. uvádza § 60 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd aj vzhľadom na lehotu na rozhodnutie o sťažnosti podľa § 63 ods. 6 zákona o ústavnom súde nie je povinný odstraňovať z úradnej moci nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach, ktoré zistil vo veci sťažovateľov.

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2014